

IGAZSÁGÜGYI MINISZTER

Iktatószám: XX-AJFO/ID/182/.../2018.
Hivatkozási szám: IV/1540-12/2017.

[REDACTED]
részére

Alkotmánybíróság

Budapest
Donáti utca 35-45.
1015

Tárgy: válasz az Alkotmánybíróság IV/1540-12/2017. számú végzésére

Tisztelt [REDACTED]

Köszönettel vettem kézhez az Alkotmánybíróság IV/1540-12/2017. számú végzését, amelynek keretében az Igazságügyi Minisztériumot a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 40.Kpk.45.241/2017/2. számú végzése (a továbbiakban: Döntés) alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, valamint az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 143. § (1) bekezdése Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatát kérő indítvánnyal összefüggésben kereste meg az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) alapján.

Előljáróban jelzem, hogy az Igazságügyi Minisztérium a végrehajtó hatalom részeként tartózkodik a bíróságok ítélkezési tevékenysége során született döntéseinek értékelésétől, ezért válaszómban – a Pénzügyminisztérium álláspontjának megismerését követően és az alapján – kizárólag az indítvánnyal és a támadott szabályozással összefüggő észrevételek bemutatására szorítkozom.

1. Törvényi feltételeknek való megfelelés, indítványozói jogosultság

1.1. Alkotmányos követelmény megállapítása

Az indítvány az I. részben külön indítványozza, hogy az Alkotmánybíróság az ügy érdemére kiterjedően állapítsa meg azokat az alkotmányos követelményeket, amelyeknek a hivatkozott jogszabályok alkalmazása során az adóhatóságok, illetve a bíróságok saját eljárásaikban megfelelni kötelesek.

Az Alkotmánybíróság 3144/2013. (VII. 16.) AB határozatában megállapította, hogy az Abtv. 46. § (3) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság hatáskörei gyakorlása során folytatott eljárásában határozattal megállapíthatja azokat az Alaptörvény szabályozásából eredő, és az Alaptörvény

rendelkezéseit érvényre juttató alkotmányos követelményeket, amelyeknek a vizsgált, illetve a bírósági eljárásban alkalmazandó jogszabály alkalmazásának meg kell felelnie. Alkotmányos követelmény megállapításának azonban hivatalból van helye, ilyen tartalommal indítvány nem terjeszthető elő.

Az indítvány [55] pontja összefoglaló jelleggel rögzíti, hogy „...álláspontunk szerint alkotmányos követelményként fogalmazható meg, hogy a Végzés a Pp. 324. § (2) bekezdésének a) pontja szerinti olyan közigazgatási határozatnak minősül, amely bírósági felülvizsgálata iránt közigazgatási per indítható.”

A fentiekre tekintettel megállapítható, hogy az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján az indítványozó nem jogosult alkotmányos követelmény megállapítására irányuló indítvány előterjesztésére, hiszen annak megállapítására kizárólag hivatalból van helye.

1.2. Az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdését érintő indítvány elemek

Az alkotmányjogi panasz keretében az indítványozó az indítvány II. részében felsorolja, hogy a Döntés mely Alaptörvényben biztosított jogait sérti, melyek között az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés b) pontját is megjelöli.

Az Alkotmánybíróság 3147/2015. (VII. 24.) AB határozatában megállapította, hogy „*az alkotmányjogi panasz az Abtv. kifejezett megfogalmazása szerint (Abtv. 26–27. §) az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének az eszköze. Az Alaptörvény 25. cikk (1) és (2) bekezdései értelmében a bíróság igazságszolgáltatási tevékenységet lát el, amelynek során a bírói hatalom a vitássá tett, avagy megsértett jogokról kötelező erővel, vagyis a véglegesség igényével hoz döntést.*” {34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [26]}

Az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés b) pontjával összefüggésben (miszerint a bíróság dönt a közigazgatási határozatok törvényességéről) az Alkotmánybíróság már kifejezetten kimondta, hogy az nem alapvető jog, hanem a bíróságok feladat- és hatáskörét megállapító szabály, melyre alkotmányjogi panasz esetében alappal hivatkozni nem lehet. {3184/2013. (X. 9.) AB végzés, Indokolás [16]}

Az idézett alkotmánybírósági gyakorlatra figyelemmel álláspontom szerint az indítványozó az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés b) pontjára nem alapíthat alkotmányjogi panaszt, hiszen ez nem minősül olyan, Alaptörvényben biztosított jognak, melynek sérelmére alkotmányjogi panasz alapítható lenne. Az indítvány e vonatkozásban nem felel meg a törvényi feltételeknek.

1.3. Nemzetközi szerződésbe ütközés

Az indítvány [54] pontja összefoglaló jelleggel utal arra, hogy az indítványozó álláspontja szerint „*[a] Végzés meghozatala során a NAV Központi Irányítás Vezetője uniós jogot hajtott végre, ezért a Végzés felülvizsgálatakor a Bíróság a Charta szerinti rendelkezéseknek címzettje. A Charta és az EJEE rendelkezései szerint a polgári jogokat és kötelezettségeket érintő intézkedés törvényességével kapcsolatos jogvita polgári jogi természetű jogot érint, ezért ebben a körben nem korlátozható a hatékony jogorvoslathoz és a bírósághoz való fordulás joga. (...)*”

Az indítvány VII. rész D. pontja az Emberi Jogok Európai Egyezményére támaszkodó – a B. pontban foglaltaktól elkülönülő – érvelést tartalmaznak, miközben az indítványozó nemzetközi szerződésbe ütközést nem indítványoz, és arra az alábbiak szerint nem is jogosult.

Az Alkotmánybíróság 3121/2015. (VII. 9.) AB határozatában – egy az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján benyújtott indítvány kapcsán – utalt arra, hogy a jogszabályok nemzetközi szerződésekkel való összhangját az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés f) pontja alapján, és az Abtv. 32. §-a értelmében az Alkotmánybíróság csak meghatározott indítványozói kör kezdeményezésére vizsgálja.

Az Abtv. 32. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés f) pontja alapján a jogszabályok vizsgálatát az indítványozók kezdeményezésére, illetve bármely eljárása során hivatalból végzi, míg a 32. § (2) bekezdése rögzíti, hogy az eljárást az országgyűlési képviselők egynegyede, a Kormány, a Kúria elnöke, a legfőbb ügyész, valamint az alapvető jogok biztosa indítványozhatja. Továbbá a bíró – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi, ha az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek nemzetközi szerződésbe ütközését észleli.

Az indítvány VII. rész D. pontjában előadottak álláspontom szerint legfeljebb nemzetközi szerződésbe ütközés keretében lennének vizsgálhatóak, ugyanakkor az indítványozó az Abtv. idézett rendelkezésére, valamint az Alkotmánybíróság hivatkozott gyakorlatára figyelemmel nemzetközi szerződésbe ütközés indítványozására nem jogosult.

1.4. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését érintő indítványi elemek

Az alkotmányjogi panasz keretében az indítványozó az indítvány II. részében felsorolja, hogy a Döntés mely Alaptörvényben biztosított jogait sérti, melyek között az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését is megjelöli. Ezen rendelkezéssel összefüggésben ugyanakkor álláspontom szerint **az indítványozó nem ad elő olyan indokolást, amely megfelelné e körben az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában foglaltaknak:**

„52. § (1b) Az (1a) bekezdésben foglalt eseteken kívül a kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli

e) az indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés, bírói döntés vagy - a 33. §-ban meghatározott eljárás indítványozása esetén - az Országgyűlés határozata miatt ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével (...)”

2. Jogorvoslathoz való jog sérelme (indítvány VII. pontja)

Az indítványozó előadja, hogy az ideiglenes biztosítási intézkedést bár alakilag végzés formájában hozza meg az adóhatóság, álláspontja szerint a végzés nem tekinthető pusztán eljárásjogi döntésnek, hanem az az adózó dologi jogosultságát jelentősen korlátozó adóhatósági döntésnek minősül, amelyre figyelemmel annak felülvizsgálata iránt közigazgatási per indítható.

Álláspontom szerint az Art. vonatkozó rendelkezése nem sértette a jogorvoslathoz való jogot. Az ideiglenes biztosítási intézkedést elrendelő döntés nem tekinthető ügydöntő határozatnak, mert nem az adóügy főkérdéséről szól figyelemmel az Art. 123. §-ának rendelkezésének szabályozására.

Az Art. 123. §-a szerint az adóhatóság az adóügy érdemében határozattal, az eljárás során eldöntendő egyéb kérdésben végzéssel dönt. Az adóügy érdeméhez tartozik minden, az adókötelezettséget érintő, az adózó, az adó megfizetésére kötelezett személy jogát, kötelezettségét megállapító döntés.

Az ügydöntő határozat az adóeljárásban olyan határozat, amelyben az adóhatóság meghatározott időszakra lefolytatott ellenőrzés során feltárt adótartozások megfizetéséről foglal állást. Az ideiglenes biztosítási intézkedést elrendelő végzés ezzel szemben az ellenőrzési eljárás részét képező, speciális eljárásjogi végzés, melynek célja, hogy annak végrehajtása során az adott adózó

tekintetében az ellenőrzés eredményeképpen megállapításra kerülő fizetési kötelezettség kielégítése a jövőben biztosítható legyen. Az ideiglenes biztosítási intézkedés többek között az adós vagyontárgyai és a pénzeszközei feletti rendelkezési jogot függeszti fel ideiglenesen, azaz nem minősül az adóeljárást befejező döntésnek, ugyanis az adóellenőrzést érdemben nem zárja le. Az ideiglenes biztosítási intézkedés elrendelésével összefüggésben elmondható, hogy nem minősül az adóügy érdemében hozott döntésnek az ellenőrzési eljárás során tett érdemi megállapítások határozat formájában kerülnek realizálásra.

Az Art. 143. § (1) bekezdésének 2008. január 1-jétől hatályos rendelkezése alapján az adóhatóság másodfokú jogerős határozatát – a fizetési könnyítés engedélyezése tárgyában hozott, illetőleg az elsőfokú határozat megsemmisítését elrendelő határozat kivételével – a bíróság az adózó kérelmére jogszabálysértés esetén megváltoztatja vagy hatályon kívül helyezi, és ha szükséges, az adóhatóságot új eljárás lefolytatására utasítja. Az adóhatóság másodfokú végzésével szemben nincs helye bírósági felülvizsgálatnak.

Az Art. a fentiek alapján tehát külön meghatározta, hogy mely határozatok ellen nincs helye bírói útnak, továbbá kizárta a végzések elleni önálló bírósági felülvizsgálat kezdeményezésének lehetőségét, tekintettel arra, hogy végzéssel jellemzően eljárási kérdéseket bírál el az adóhatóság, mely eljárási kérdések előtt nem indokolt a bírói út megnyitása. A végzés elleni keresetindítás kizártsága egyébként a 143. § (1) bekezdés első mondatából 2008. január 1-jét megelőzően is következett, hiszen az az adóhatóság másodfokú jogerős határozata tekintetében teszi lehetővé a bírói felülvizsgálatot. Ugyanakkor a jogalkotó 2008. január 1-jével egyértelműsítette azt a jogalkotói szándékot, hogy az adóhatóság másodfokú végzésével szemben nincs helye bírói útnak.

Az indítványozó által kifogásolt ideiglenes biztosítási intézkedést elrendelő végzéssel szemben az Art. biztosított jogorvoslati jogot, így a végzéssel szemben adózó először az Art. 149. § (5) bekezdése alapján végrehajtási kifogást terjeszthetett elő, majd a 136. § (2) bekezdés h) pontja alapján fellebbezés benyújtásának volt helye.

Az Alkotmánybíróság 14/2018. (IX. 27.) határozatában áttekintette a jogorvoslathoz való joghoz kapcsolódó gyakorlatát. E körben utalt arra, hogy a jogalkotó a különböző eljárásokra irányadó törvényi szabályozásokban határozza meg az igénybe vehető jogorvoslati lehetőségeket és azok igénybevételének a módját, az Alaptörvény nem tartalmaz előírást arra vonatkozóan, hogy hogyan épüljön fel hazánkban a jogorvoslat rendszere. Nem található az Alaptörvényben rögzített követelmény azzal kapcsolatban sem, hogy a jogorvoslati fórumrendszer hány fokon biztosítsa az érintett alapjog gyakorlását. Ennek megfelelően a jogorvoslati eljárás egyfokú kialakítása az Alaptörvény kívánalmainak teljességgel eleget tesz. {22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [95]}. A jogorvoslathoz való jog tekintetében az Alkotmánybíróság gyakorlata azonban számos követelményt határozott meg, amelynek meg kell felelnie a jogorvoslati rendszernek. E követelmények vonatkozásában az Alkotmánybíróság gyakorlata az Alkotmány alatt és az Alaptörvény hatályba lépését követően is következetes.

Az Alkotmánybíróság a jogorvoslat egyik elemeként az érdemi, ügydöntő döntések tekintetében a más szervhez vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetőségének biztosítását rögzítette. {35/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás 16]} Ehhez a közigazgatási döntések vonatkozásában társult a bírói útrendelkezésre állásának követelménye is. További elemként határozta meg az Alkotmánybíróság a jogorvoslati fórum abbéli képességét, hogy a sérelmezett döntést felülvizsgálja, és a sérelem fennállása esetén a döntés megváltoztatása vagy megsemmisítése (hatályon kívül helyezése) révén a sérelmet a döntésre visszaható módon orvosolja. Minden jogorvoslat lényegi, immanens eleme a jogorvoslás lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát {3020/2018. (I. 26.) AB határozat, Indokolás [37]}. A jogorvoslathoz való jog a rendes jogorvoslati eszközök

igénybevételét foglalja magában {20/2015. (VI. 16.) AB határozat, Indokolás [16]}, vagyis elégséges az egyfokú jogorvoslat.

Ezen elemeket az Alkotmánybíróság részletesebben is kifejtette. Az érdemi, ügydöntő döntések fogalma értelmezésekor a döntés tárgya és a személyre gyakorolt hatása a meghatározó, vagyis az, hogy az érintett helyzetét, jogait a döntés lényegesen befolyásolta-e {17/2015. (VI. 5.) AB határozat, Indokolás [85], 3223/2018. (VII. 2.) AB határozat, Indokolás [66]}. A hatósági döntések kapcsán rögzült az is, hogy valamely állami vagy nem állami szerv döntése hatóságának minősül-e a jogorvoslatához való jog szempontjából, azt csak a konkrét szabályozási környezetre tekintettel lehet eldönteni az Alkotmánybíróság szerint {17/2015. (VI. 5.) AB határozat, Indokolás [84]}.

A jogorvoslat ténylegességének követelménye, azaz hogy a jogorvoslati fórum képes legyen a jogsérelem orvoslására két elemet foglal magában. Egyrészt azt, hogy a jogorvoslati fórumrendszer igénybevételét nem gátolják-e jogszabályi előírások, másrészt, hogy milyen a jogorvoslat terjedelme, azaz teljes körűsége, illetve korlátozottsága {22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [82]}. Feltétlen követelmény, hogy az eljáró fórum az eljárási szabályok által meghatározott keretek között a jogorvoslati eljárást lefolytassa és a jogorvoslati kérelemben írtakat a jogszabályban foglaltak szerint érdemben megvizsgálja {9/2017. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [21]}. Nem következik azonban az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdéséből, hogy „*a jogorvoslatot elbíráló szervnek a kérelemnek minden körülmények között helyt kell adnia, az azonban feltétlenül, hogy az eljárási szabályok által meghatározott keretek között a jogorvoslati eljárást lefolytassák és a jogorvoslati kérelemben írtakat a jogszabályban foglaltak szerint érdemben megvizsgálják*” {9/2017. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [21]}.

Az Alkotmánybíróság jogértelmezéséből megállapítható, hogy az Alaptörvényből nem következik, hogy minden esetben valamennyi jogorvoslati fórumként bíróságnak kell eljárnia, így a közigazgatás szervezetrendszerén belül történő fellebbezés lehetősége is összhangban áll az Alaptörvénnyel. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint emellett a hatékony jogorvoslat követelményének továbbá az adott szerven belüli magasabb fórumhoz történő fellebbezés is megfelel, amennyiben a független döntéshozatal szervezeti keretei biztosítottak, így önmagában az a tény, hogy a fellebbezés az adóhatóság szervezetrendszerén belül került elbírálásra, álláspontom szerint összhangban áll az Alaptörvénnyel.

Indokolt megjegyezni ismételtén, hogy a végzések tekintetében nem volt teljes egészében kizárt a bírósági felülvizsgálat kezdeményezésének lehetősége, az Art. csupán az önálló bírósági felülvizsgálatot zárta ki. Az adóügy érdemében hozott hatósági határozattal szemben előterjesztett jogorvoslati kérelemben azonban ezen végzések is megtámadhatók voltak, azaz az ügy érdemében hozott adóhatósági határozatok keretében az adózóknak joguk volt az Art. alapján az eljárás során hozott végzéseket is kifogásolni, így az ideiglenes biztosítási intézkedést elrendelő végzéssel szemben lehetősége volt bírósági felülvizsgálatot kérni. Amennyiben pedig ennek keretében az ideiglenes biztosítási intézkedést elrendelő végzés jogsértőnek bizonyult, az adózó az ebből eredő bizonyított kárának megtérítését a Polgári Törvénykönyv szabályai szerint polgári peres úton követelheti az adóhatóságtól.

Összességben megállapítható, hogy az Art. vitatott rendelkezése nem sértette a jogorvoslatához való jogot, figyelemmel arra, hogy az Art. az alkotmányos követelményeknek megfelelően biztosította a jogorvoslat igénybevételét (kifogás, fellebbezés) az ideiglenes biztosítási intézkedést elrendelő végzéssel összefüggésben és az Art. 143. § (1) bekezdése nem zárta ki teljes körűen a bírósághoz fordulás lehetőségét a végzésekkel szemben, annak lehetőségét csupán az ügydöntő határozatok felülvizsgálata keretében teremti meg.

3. A tulajdonhoz való jog megsértésére vonatkozó észrevételek

Az indítványozó álláspontja szerint az ideiglenes biztosítási intézkedést elrendelő végzés sérti az adózó tulajdonhoz fűződő jogát. Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdés szerint mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez, a tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

Az Alkotmánybíróság a tulajdonhoz való jog lényegi megítélésével kapcsolatban töretlen gyakorlattal rendelkezik. Az Alkotmánybíróság a 4/2018. (IV. 27.) AB határozatában is rögzítette, hogy az alapjogként védett tulajdonhoz való jog tartalmát a mindenkori közjogi és (alkotmányos) magánjogi korlátokkal együtt kell érteni. Az alkotmányos tulajdonvédelem terjedelme mindig konkrét; függ a tulajdon alanyától, tárgyától és funkciójától, illetve a korlátozás módjától is.

Az Alkotmánybíróság számos határozatában megfogalmazott, többek között a 23/2017. (X. 10.) AB határozatban is megerősített megállapítása szerint „[a]z alapjogi tulajdonvédelem sajátosságai miatt az állami beavatkozás alkotmányossága megítélésének súlypontja, az alkotmánybírói értékelés voltaképpen tere a cél és az eszköz, a közérdek és a tulajdonkorlátozás arányosságának megítélése lett. [...] A tulajdonjogot korlátozó jogszabályi rendelkezések Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálata esetében azt kell megvizsgálnia az Alkotmánybíróságnak, hogy amennyiben azok a tulajdonhoz való jog korlátozását valósítják meg, akkor e korlátozásra - az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében írtaknak megfelelően - más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, illetve a közérdek védelme érdekében került-e sor, s a korlátozás arányossága megállapítható-e. [...]”

Mindez jelen ügy kapcsán is azt jelenti, hogy a tulajdon védelmére vonatkozik az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében szabályozott alapjog-korlátozási (-mérlegelési) teszt, az ún. szükségességi-arányossági teszt, ám a tulajdonhoz való jog esetében a szükségesség mércéje a pusztán közérdekűséghez igazodik: amennyiben a tulajdon korlátozása közérdekű célból történik, úgy e korlátozást pusztán ennek okán szükségesnek kell tekinteni.

Az Alkotmánybíróság a 29/2017. (X. 31.) AB határozatában foglaltak szerint annak vizsgálata során, hogy a tulajdonjog-korlátozásnak volt-e legitim célja, az állam szabadságot élvez annak megítélésében, hogy mit kíván meg a közérdek. Az is a törvényhozó értékelésétől függ, hogy a közérdek érvényre juttatásához a tulajdonhoz való jog korlátozása szükséges-e. Ugyanakkor e tekintetben a törvényhozó értékelése mégsem teljesen szabad: az Alkotmánybíróság szerint a határ ott húzódik, ahol a közérdek érdekében történő fellépésnek nyilvánvalóan nincs ésszerű alapja.

Álláspontom szerint az ideiglenes biztosítási intézkedés vonatkozásában a tulajdonhoz való jog korlátozásának közérdekűségét megalapozza a központi költségvetési rendszer megbízható működésének, stabilitásának biztosításához fűződő közérdek és a közteherviselés elvének érvényre juttatása.

Az ideiglenes biztosítási intézkedés jogintézménye alapvetően azt a célt szolgálja, hogy az adós kötelezettségének későbbi behajtása biztosított legyen, vagyis az, hogy az adózó eleget tudjon tenni az Alaptörvény XXX. cikkében foglalt közteherviselési kötelezettségének, biztosítva ezáltal a központi költségvetés érdekeit. Az Alaptörvény XXX. cikke alkotmányos kötelezettségként rögzíti a közterhekhez való hozzájárulást, így a tulajdonhoz való joggal (alapvető jogként) jelen esetben a közteherviselés kötelezettsége, mint alapvető kötelezettség állítható szembe. Ezzel összefüggésben hangsúlyozandó, hogy az Alkotmánybíróság többek között a 46/1994. (X. 21.) AB határozatában is megállapította, hogy „[a]z Alkotmányban meghatározott jogok és kötelezettségek értelemszerűen egymásra tekintettel és egymást korlátozva érvényesülnek. Így például a tulajdonhoz való jog és a közteherviselési kötelezettség egymást kölcsönösen korlátozza.” A közteherviselési kötelezettség teljesítésének biztosítására vonatkozó intézkedések az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján

nézetem szerint olyan közérdekű célnak minősülnek, amelyek a tulajdonhoz való jog időleges, főszabály szerint annak elvonását nem eredményező korlátozásához megfelelő jogalapot biztosít. E körben ismételten szükséges utalni arra, hogy az ideiglenes biztosítási intézkedés többek között az adós vagyontárgyai és a pénzeszközei feletti rendelkezési jogot függeszti fel ideiglenesen, célja, hogy az adott adózó tekintetében az ellenőrzés eredményeképpen megállapításra kerülő fizetési kötelezettség kielégítése a jövőben biztosítható legyen.

Álláspontom szerint az indítványnak a tulajdonjog sérelmére alapított érvelése nem megalapozott, ugyanis a közteherviselés, az állami feladatok költségeihez való hozzájárulás alkotmányos indoka lehet annak, hogy a tulajdonhoz való joghoz kapcsolódó rendelkezési jogosítványokat a jogalkotó korlátozza.

4. A 2018. január 1-jétől hatályos szabályozás bemutatása

2018. január 1-én léptek hatályba az adóigazgatási eljárást szabályozó új törvények, így az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: új Art.) és az adóigazgatási rendtartásról szóló a 2017. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Air.).

Az Air. 130. § (1) bekezdése rendelkezik a közigazgatási per lehetőségéről. Az Air. lehetőséget teremt arra, hogy az adózó – az önálló fellebbezéssel nem támadható végzések kivételével – a véglegessé vált döntés ellen indíthat közigazgatási pert. Fellebbezéssel támadható döntés esetén közigazgatási per akkor indítható, ha az arra jogosultak valamelyike fellebbezett és a fellebbezést elbírálták.

Az Air. tehát valamennyi véglegessé vált döntés esetében megteremti a közigazgatási per lehetőségét. A döntés formáit az Air. a 72. §-a határozza meg, amely szerint az adóhatóság az adóügy érdemében határozattal, az eljárás során eldöntendő egyéb kérdésben végzéssel dönt.

A bírósági felülvizsgálatra tehát valamennyi döntés, azaz határozat és végzés esetében sor kerülhet, azonban csak akkor, ha a közigazgatási eljárásban a fellebbezésre jogosult fellebbezési jogát kimerítette, vagy a fellebbezés kizárt.

Az Air. az új Art. régi szabályozásához képest tehát kibővítette a közigazgatási bíróság előtt megtámadható adóhatósági döntések körét azzal, hogy lehetőséget ad a határozatok bírósági felülvizsgálata mellett a másodfokú adóhatósági végzések tekintetében is közigazgatási per indítására. Nem változott ugyanakkor az a szabály, amely alapján az önálló fellebbezéssel nem támadható végzések bírósági felülvizsgálata kizárt, azok ugyanis továbbra is csak az ügydöntő határozatok bírósági felülvizsgálata keretében kifogásolhatóak.

Kérem tájékoztatásom szíves elfogadását.

Budapest, 2018. november „6”

Tisztelettel:

Dr. Trócsányi László

